

ÖYKÜ TARTIŞMASI

Gerçekleştiren

Aslı Tohumcu

Katılanlar

Ayfer Tunç, Ali Teoman, Fatma Karabıyık Barbarosoğlu, Sadık Yalsızuçanlar

Akşam Gazetesi Kitap Eki - 11.6.2006

Yayınlanan metinlere, kitap tanıtımlarına, çoksatar raflarına, okuyucuların seçimlerine baktığımızda, “alemin kralı roman” türü bir saptama yapmak sanırım yanlış olmaz. Naçizane bir öykü anlatıcısı olarak “öykü öldü mü abiler” diye sorma ihtiyacı duydum ve haddimi aşarak Ayfer Tunç, Fatma Karabıyık Barbarosoğlu, Sadık Yalsızuçanlar ve Ali Teoman gibi üç ustayı bir araya getirdim. Konu derindi ve bir dergi sayfalarını aşacak kadar çok söz vardı edilecek. Diyeceğim, söyleşinin bu sayfalara giren kısmı, sığan kısımdır ancak. Yine de dikkatli okuyucu için öykü ve roman, nitelikli edebiyat, dergicilik ve yayın piyayası gibi konularda çıkarılacak çok ders var.

- Türk öykücülüğünde, Ömer Seyfettin, Sabahattin Ali, Sait Faik gibi tarihsel bir çizgi çekebilir misiniz?

Ayfer Tunç: Zaman içerisine belirli değiştirci, dönüştürücü noktalara yerleşen birtakım yazarlar elbette var. Cumhuriyet döneminden söz etmek lazım, çünkü Cumhuriyet öncesinde, bugün anladığımız modern edebiyatın, Avrupa'yla kıyasladığımızda aynı ölçüde bir birikimi yok. Don Kişot'la, ilk Türk edebi romanı sayılan Aşk-ı Memnu arasında 300 yıllık bir zaman var. Cumhuriyet öncesinden Ömer Seyfettin'i, Nabizade Hazım'ı anabiliriz, ama sonuçta genç bir edebiyat bizimki. Bana kalırsa bir edebiyat bilinci-fikri geliştirerek, bunun kuramını yaparak ilerleyen bir tarih değil öykü tarihi. Her ne kadar Ömer Seyfettin bu konuda düşünmüş veya birtakım yazarlar üzerinde çalışmışlarsa da, öykü tarihine baktığımızda kuramdan çok, günümüze ulaşmış ürünlerden hareket ederek değerlendirmeye çalışıyoruz.

Fatma Karabıyık Barbarosoğlu: İlk öykü çıktığında, o zaman anlatılan şeyi fazlasıyla ciddiye alan nesrin, öykünün ya da romanın kendisini ciddiye almadığını, araçsal bir durum olarak baktığını görürüz. Ama bugün baktığımızda, edebi okumadan ziyade, onu sosyolojik olarak okuyabiliyoruz. Sanat; insan için midir, sanat için midir kısmından ziyade, belki başlangıçtaki yazarlar şunu fark etmiş olsalardı, başka şeyleri konuşurduk bugün. İyi bir edebiyat ancak insan için olabilir. Başlangıçta bu bilinçte olsalardı, başka türlü bir roman ortaya koyabilirdi. Entelektüel olarak buna müsaittiler. Ahmet Mithat Efendi'yi Fatma Aliye Hanım'ı, Halit Ziya Uşaklıgil'i bizlerden daha yoğun entelektüel

çaba içinde görüyorum. Ama bu eserlerine yansımamış. Çünkü o dönemde yangının içinde metin oluştururken; sanki edebi olmaktan korka korka yazmışlar.

Ayfer T: Edebiyatı o dönemde de belli bir entelektüel kesim yapıyor, yalnız entelektüel değil, ruhsal dinamikleri açısından ya da sosyal konum olarak da biraz yüksek bir kesim edebiyat üretiyor. Halk edebiyatını ayrı tutalım bunu söylerken. Onlar da bir iletişim kurmak, bir dil kurmak ihtiyacı hissediyorlar, Ahmet Mithat Efendi öğretmen olarak da görev hissediyor üzerinde. Bilinen bir şeydir; yazıklarında bir ansiklopedi kokusu vardır... Çünkü okuma yazma oranı düşük, kaynaklar kıt, bilginin ve bilgiye bağlı olarak edebiyatın ulaşılması ve iletilmesinde bir problem var. Dolayısıyla bir de onu üst perdeden sunmak yerine, daha halkın anlayabileceği şekilde sunuyorlar.

Sadık Y.: Modernlik öncesiyile de ilişki kurmak, geleneksel edebiyata bakmak lazım. Köktenci bir şekilde dönüşüyor aslında. Bugün bile menkıbe yazar gibi yazan insanlar var. Geleneksel dönemlerde, sadece Osmanlı'da değil, işte Selçuklu edebiyatında, o dönem ortaya konmuş olan edebiyatlarda, daha önceki çağlarda ama inisiyatik geleneklerde oluşan edebiyatlarda, inisiyatik öğretilerin köklerine uzayan ve farklı alanlara uç veren bir gelenek var. Bizim gelenekle ilişkimiz sorunlu olduğu için modernleşme sürecinde de, gelenek modern ilişkisinde de, meseleyi sağlıklı ve sorunsuz algılamakta zorluk çekiyoruz. Bir yandan Tao'ya uzayan boyutları var işin, bir yandan Hermetik öğretiye uzanan. Bütün uygarlıkların kökeninde semavi öğretiler vardır. Kutsal metinlerinde hep öyküleme, öykü anlatma var, mesel dediğimiz şeyler... Geleneksel edebiyatçılar aslında, dünyanın bütün yerlerinde ve bütün tarihlerde kendi menkıbelerini anlatıyorlar. Yazmak zorundalar, çünkü "görevli" insanlar aslında, herkes yazmıyor çünkü. Hem bu bir akıl ve edep sorunu hem de bir tür...

Ayfer T.: Misyon mu?

Sadık Y.: Tabii... Mesela kendi menkıbesi anlatmaya değerse anlatıyor ve görevliyse yazıyor. Mesela Akşemsettin'in Makamat'ı biliyorsunuz kendi menkıbesidir. İbn Arabi'nin 'metin'leri öyledir. Aziz Mahmud Hüdayi öyledir. Bizim geleneksel, inisiyatik edebiyatımızda hikaye veya menkıbe dediğimiz şey, daha çok seyr-i süluk risaleleridir, manevi seyr ve seyahat öyküleridir. Bu, doğrudan anlatanın, yazanın kendi menkıbesidir. Wittgenstein'da, Derrida'da da var bu. Wittgenstein'in, 'kelimeler eylemlerdir' sözünü hatırlayalım. Derrida ölüm yaşanılmaz diyor mesela. Ölüme ilişkin yazdığın ve söylediğin her şey kendi hikayen değildir, ötekinin öyküsüdür, diyor. Deneyimlemediği şeyi yazmıyor geleneksel dönemlerde edebiyatçı. Fakat modern zamanlarda, kültürün siyasallaşmasıyla birlikte, bu misyon bir başka şeye evriliyor, çeşitli amaçlar için, "çıkarlar" için yazılmaya başlanıyor. Bu bir anda ve köktenci biçimde olmuyor. Bir süreç içerisinde gerçekleşiyor. Bir Nabızade Nazım'da, bir Ömer Seyfettin'de hatta bugün yazan öykücülerde bile çok geleneksel şeyler görebiliyoruz. Kesin ayırtıramıyoruz bunu aslında.

Ayfer T.: Bu hattın hangi noktada kırıldığını tam kesinlikle belirlemek bence zor. Her ne kadar genç bir edebiyatsa da modern Türk edebiyatı, içerdiği dönemleri, bugüne kadarki edebiyat tarihi çalışmalarında yaygın olarak kullanılan gruplamalarla değerlendirmek bana yetersiz geliyor artık.

Evet, Türk anlatı geleneği güçlü bir damar olarak günümüze kadar ulaşır bu edebiyat çizgisinin içinde, bazen etkisinin hafıflediğini, bazen kuvvetlendiğini görürüz. Ama kimi zaman da bu damarın tümüyle dışına çıkan ve başka bir damarı işaret eden yazarlar da bu edebiyatın yarattığı yazarlardır. İlk aklıma gelen isimleri söylemek isterim. Onat Kutlar örneğin ya da Feyyaz Kayacan. Öte yandan öykü sanatını, içerdği bu geleneksel damar açısından tartışabilmek için tanımlara ilişkin bir sınır çizmek gerekiyor.

Ali T.: Konuştuklarımız biraz Türkiye'nin özel durumuyla ilgili belki. Biliyoruz ki roman ve öyküden bahsederken kendi formlarımızdan bahsetmiyoruz, bunlar Batıdan gelen formlar. Türk kültürüne ait insanlar bunları yazmıyorlardı, menkıbe yazıyorlardı mesela. Menkıbe öykü değildir, Batı anlamında öykü formlarına uymaz. Sait Faik iyi bir örnek. Ondan bahsederken öncesi ve sonrası diye konuşmamız lazım. Sonrasına baktığımda bir gelişim çizgisi görüyorum elbette. Ama öncesine baktığımda, Sait Faik'in gelişini haber veren bir şey yok.

Ayfer T.: Tümüyle bağlantısız olduğunu söyleyebilir miyiz?

Fatma K.: Belki öykünün şöyle konumlandırılması gerekiyor. Modern zamanlardan önce hikayemiz vardı ama öykü Sait Faik'le başlıyor. Hikaye hep var, Mesnevi de bir hikayedir. Batıda da öyledir, hikayenin pek çok türü var. Ama zaten öykü, bunu yazan bireyin kendi benliğinin farkında olması ile başlıyor. Dolayısıyla 1800'lü yıllarda zaten o benliğin farkında olmayı konuşmak söz konusu değil.

Ayfer T.: Ama bir başlangıç var.

Fatma K.: Başlangıç, yani modern öykünün başlangıcının Sait Faik olduğu konusunda herhalde az tartışma vardır. Halit Ziya Uşaklıgil hikaye anlatıyordu. Öykü diyemeyiz. Ömer Seyfettin'e de çok öykü diyemeyiz. Ömer Seyfettin, hikaye ile öykü arasındaki bir geçiş.

Ali T.: Ömer Seyfettin'e denilebilir bence hikaye. Mesela Dekameron'daki öykülere ne kadar öykü denilebiliyorsa ona da öykü denilebilir.

Ayfer T.: Bugün tarif ettiğimiz biçimde bakıp da geriye döndüğümüz zaman, hikaye ile öykünün nerede ayrıştığı ya da nerede şekil değiştirdiği, hikayeden nerede öyküye geçtiğimiz, Ömer Seyfettin ve Sait Faik'te problem haline gelir. Bence Ömer Seyfettin geçişidir ama Sait Faik'te tamamlanmış olur bu geçiş. Ya da en azından Türk modern öyküsünün başlangıcı olarak kabul ediyorum ben Sait Faik'i. Bu durumda Ömer Seyfettin'i bıçakla kesip öncesini atamam. Bir de, öykü dediğimiz modern formun idealinin ya da gerçeğinin ne olduğu konusunda fikir birliğine varmamız gerekir.

Fatma K.: Mesnevi'ye kadar inen damar ile Ömer Seyfettin ve Sait Faik'ten de alınan renklerle münbit bir birikime sahip öykümüz. Herkes kendi meşrebince hikaye anlatıp öyküsünü kuruyor. Geleneği tekrarlamadan yeni bir şey inşa ediyor Türk öyküsü. Kötü örneklerle takılmak yerine yılda bir iyi öykü kitabının çıkmasını bile zenginlik olarak görüyorum ki, birden fazla oluyor her yıl.

Eleştirmenler öykünün geldiği yere gelemedi, sorun buradan kaynaklanıyor. Öykünün edebi kamuda yeterince yer almama sorunu..

- Kendinizi nereye koyarsınız öyküde?

Ali T.: Büyük bir hayranı olmamakla birlikte, herhalde beni Sait Faik öykücülüğü çizgisinde değerlendirebilirsiniz çok geriye gidersem. Daha yakına geldiğimizde en etkilendiğim yazarlar Sevim Burak, Hulki Aktunç, gerçi öykücü değil ama Oğuz Atay, Bilge Karasu. Mustafa Kutlu çok sevdiğim bir yazardır; Ferit Edgü de öyle, bu isimlerden çok farklı olmakla birlikte... Geniş bir yelpazede bu yazarların hepsinden etkilendim. Vüs'at o Bener'le mesela arada çok koşutluklar gördüm kendi öykümle. Bence öykü de, roman da, şiir de geçmişle etkileşim içindedir, geçmişi yoksa bugünü de olamaz. Bir derinliği olmak zorunda.

Sadık Y.: Ben yazdıklarımı pek fazla ciddiye almam doğrusunu isterseniz, kendimi bir yere koyamıyorum yani. Bu, Nilgün Marmara gibi, "Kendime bir yer edinemiyorum" anlamında değil. Her yazdığımda farklı bir şey yazıyorum, tuhaf, şaşırtıcı şeyler çıkıyor. Belirli şeyler yazamıyorum, çizgisizim. Kendimi yazar olarak da hissettiğimi söyleyemem. İnsan kendi menkıbesini yazmıyorsa aslında yazmasının da pek anlamı yok. Benim özel bir durumum var, her şeyi yazamıyorsun yahut anlatmaya değer çok özel, insanlık için çok özel şeyler yaşamıyorum belki ondan da kaynaklanıyor olabilir. Kendi menkıbeni yazmayınca da kendini yaralayan veya üzen şeyleri, seni çok etkileyen şeyleri yazıyorsun. İnsan kendi kişisel hikayesini anlatamayınca, yazmaya çok değer olduğunu düşünmüyorsa, -ki ben öyleyim-, kendisini bir yere koyma konusunda sorun yaşıyor.

Ayfer T.: Max Frisch'in Montauk adlı anlatısında, sık sık okuduğum bir parça var. Max Frisch'e yıllarca demişler ki, "Hep kendini anlattın". O da diyor ki; "Ben kendimi anlatmadım, ben kendimi ancak ele verdim." Biraz geliştirirsem, şöyle demek istediğini iddia edebilirim, "ben yazarken, bir hiçtim, yazmaya başladığımda kendimin küçük parçalarını gördüm."

Fatma K.: Yirminin üzerinde kitap yazmış Sadık Yalsızuçanlar diyor ki; "Benim hayatım hiçbir zaman anlatılacak bir hayat değildir." Ama henüz hiç kitap yazmamış biri de; "Hayatım roman, ah bir yazsam" diyor. Aslında orada hayal gücünü küçümsemiyor, hayal gücü olarak bir yere varamayacağını biliyor, hiç olmazsa kendi yaşadığını muhteşem kılarak yazar olmaya soyunuyor.

Ali T.: Herkesin hayatı roman aslında. Nasıl yazıldığı önemli. Şunu da söylemek gerek, bazı yazarlar tam tersini düşünüyor. Kendi hayatlarını ya da dolaylı olarak kendilerini yazıyorlar. Belki kendi adı Mehmet de, kahramanın adı Ahmet oluyor. Ama kendi özelliklerini o kahramana yüklüyor ve kendi hayatlarını o kahramana yaşıyorlar. Bu benim hoşuma gitmiyor. Bunda dürüst olmayan bir taraf buluyorum. Çünkü insan kendini hiçbir zaman adil olarak göremez, hep kendini haklı çıkarmaya çalışır.

Ayfer T.: İnsanın kendini yargılaması, adil olarak yargılaması şart mıdır yaptığı edebiyatta?

Ali T.: Ama bunu öykü, roman vs. olarak düşünüyorsa, bu bir kusur bence. Yani o insanın yazdığı öyküden, romandan ben ne kadar güzelim, bakın ben ne kadar akıllıyım gibi şeyler geliyorsa...

Ayfer T.: Ama öyle olup olmadığını anlamak için onun kendi hayatını bilmemiz gerekir.

Ali T.: O yazarı biraz tanıyorsanız o bağlantıyı kurabiliyorsunuz. Elbette insan kendi hayatından birtakım estelaslar kullanır. Ya kendi hayatınızdan birtakım şeyler öyküleştiriyor ya da çevrenizden gördüğünüz şeyleri öyküleştiriyorsunuzdur. Yani tamamen uydurma diye bir şey yoktur bence, masal falan anlatmıyorsanız.

Ayfer T.: Masalı bile belli bir gerçeklik noktasından hareket ederek, gerçekliği çarpıtarak yaparız. Dolayısıyla evrende olmayan bir şeyden hareket etmiyoruz. Geldiğimiz damar konusuna dönecek olursak, benim geleneksel bir edebiyata bağlı olduğum, öykü geleneğini sürdürdüğüm söylenegeldi. Kendimi ne böyle ne de tam tersi gördüm. Bir geleneği sürdürdüğümü düşünmüyorum, ama edebiyatın geleneğine hiç uzak da değilim. Bu türden bir tanımın içinde kendimi belirlemek istemem. Ama hiç uzak olmadığım bu edebi gelenek ve Türk edebiyatı benim temel damarımdır da. Yabancı edebiyat yapıtlarının üstümdeki dönüştürücü etkisini de yabana atamam. Bir yazar olarak yazarlığı ile, hikaye kavramına bakışı ile beni en çok etkileyen yazar Max Frisch oldu, ama öte yandan, genelde Türk edebiyatı, özde İkinci Yeni Şiiri'nin kendimi yakınında hissettiğim ana damar olduğunu söylebilirim. Sonra sonra şuna da vardım, belli familyalar var dünyada; yazar familyaları.. Cinsiyeti, milliyeti, yazdığı dil hiç önemli değil, aralarında bir ruh yakınlığı var bu yazarların. Edip Cansever ile Max Frisch arasında bu türden bir yakınlık hissediyorum örneğin.

Ali T.: İkinci Yeni'nin devrimi öyküde yaşanmadı mı, yaşandı mı?

Ayfer T.: O kadar kuvvetli bir şiir devrimiydi ki İkinci Yeni, diğer alanlarda yapılmasına imkan kalmamıştı bence. Belki gerek kalmamıştı. İkinci Yeni'nin şiirdeki rüzgarı öyküyü de besledi.

Ali T.: İkinci Yeni kendi kuramını da getirdi aynı zamanda. Kuramsal anlamda da tartışıldı. Öyküde biraz önce konuşulduğu gibi bu olmadı. Türkiye'de kuramsal olarak şiirin öykünün ilerisinde olduğunu söyleyebiliriz herhalde.

Ayfer T.: Tabii. Kuramsal olarak da bugün geldiğimiz noktada belki tartışabiliriz, ama ben şunda ısrarlıyım; bence bütün yazı sanatlarının anası şiir.

Ali T.: Bu fikre katılamayacağım. Hep söylenen bir şeydir, biraz sinirlenirim ama bana düz yazının değerini düşürmek gibi geliyor.

Ayfer T.: Düz yazının değerini düşürmek olarak düşünmüyorum bunu. Söze ilişkin bir öz varsa, bunun şiir olduğunu düşünüyorum. Kavramsal, kuramsal olarak da. Şiir olmasaydı düz yazı da olmazdı. Kavramsal dünya içerisinde baktığımızda, ilk sözün şiirle çıktığını düşünüyorum.

Ali T.: İlk sözün şiirle çıktığı bence pek doğru değil, insanlar konuştuklarında birbirleriyle şiir şeklinde mi konuşuyorlardı? Hayır. Şifai bir edebiyat vardı ve daha iyi, kolay anlaşılır şekilde konuşulabilmesi için veya musiki şeklinde söylenebilmesi için şiir haline girmek zorundaydı.

Ayfer T.: Bütün bunlara kısmen katılıyorum yine de fikrimi değiştirmiyorum. Şiir bütün yazı sanatlarının anasıdır.

Ali T.: Tarihsel olarak baktığımızda evet, önce şiir vardı. Tiyatro eserleri bile şiir halinde yazılıyordu.

Ayfer T.: Düz yazı modern bir şeydir zaten.

Ali T.: Evet modern bir şeydir ama bugünden baktığımızda ben şiiri düz yazının üzerinde bir yere koymaya karşıyım.

Ayfer T.: Ben bugün şiir yazının üstündedir demiyorum, katiyen. Şiirin kurduğu dönemlere dikkat edelim, düzyazının da, edebiyatın da kurduğu dönemlerdir. Demek ki dönüş birlikte oluyor ve öncü nitelik, bir parça azdırma ya da katalizör olma niteliği şiirde oluyor.

Ali T.: Şiir tabii ki çok etkileyen bir şey düz yazıyı. Ben de hemen hemen bütün kitaplarıma şiirli epigraflar koydum. İkinci Yeni'den de çok etkilendim.

Fatma K.: “Kimlerden etkilendiniz” sorusuna dönmek istiyorum. Kendimi tanımlarken iyi bir okuyucu olarak tanımlıyorum. O da şundan; kendi yazma serüvenimden ziyade, okurken zevk alıyorum. Çok yoruluyorum yazarken. Ama okurken çok mutlu oluyorum. Genelde yazarlar kıskanırlar iyi bir metni okurken, “Keşke ben yazsaydım” derler. Bende tam tersi; iyi bir metni okumak beni mutlu eder. İyi ki bunu ben yazmamışım derim, çünkü onun ne kadar ağır bir bedeli olduğunu bilirim. Türk yazarlarıyla çok barışığım. Refik Halit Karay benim yazarımdır, ama onun daha çok romanlarını severim. Bakmayı ve görmeyi öğrendiğim bir yazardır. Bir de tabii ki Tanpınar. Tüketemediğimiz bir yazardır. Oğuz Atay, Mustafa Kutlu, Rasim Özdeneren, Sevinç Çokum'un çok sevdiğim öyküleri vardır. Tomris Uyar'da “her şey her an öyküye dönüşebilir”i sevmişimdir... Her yazarda başka bir şey bulmayı da severim. Mesela bir yazarda sıcaklık çok hoş bir şeydir, tam benim kumaşıma uygundur. Başka bir yazarda soğukluk, mesafe çok iyi gelir. Adalet Ağaoğlu'nun mesafesini kalemine yakıştırırım. Yabancılar arasında da, Iris Murdoch. Halbuki onu okurken hayranlık duyduğumu hiç hatırlamıyorum. Ama bende birikmiş olan kelama onun romanlarının ebelik ettiğini yeni keşfettim. .

- Eline kalem alan herkes roman yazıyor, hep roman tanıtıyor, okuyucu da roman okuyor. Öykü can mı çekişiyor? Eline ilk kez kalem alan biri neden roman yazar?

Öyküyü küçümsediğinden mi , öyküyü çok entelektüel bir uğraş olarak gördüğünden mi?

Fatma K.: Kötü öyküye göre kötü romanın yayınlanma şansı daha fazladır. Bu editörlerle, okuyucuyla alakalı bir şeydir. Öykü okumak zaten zor bir şeydir. 140 sayfa bir öykü kitabı düşünelim, romanı 50 sayfa okuduğunda mutlu oluyor çünkü rakamlarla yenişememezliği var tüketim toplumunda bireyin. İyi kitap ona göre kaç sayfa okuduğuyla alakalı. İyi bir öykü kitabını bir çırpıda okuyabileceğini zannediyor. Oysa iki öykü üst üste okunmayı kaldırmaz. Tıpkı şiir gibidir yoğunluğu. Ama iyi öykü hangisidir kim bilecek? Kötü bir öykü kitabını, iyi bir öykü kitabından ayıracak editör çalıştıran çok az yayınevi var. Romanda böyle bir şey yok. İyi bir roman olursa çok satar, kötü bir romansa iyi kötü yine de satar diye bakılır. Eleştiri açısından baktığımız zaman; öykü üzerine nasıl yazılabilir? Bir değinme yazısı yazılır, bir öykü okudum, bende şu şu tadı bıraktı ya da en hafifinden bir deneme yazılması lazım. Ama roman özetleniyor, kahramanı iyi olmuş olmamış deniliyor, bir yazı çıkıyor. Okuyucu da o roman hakkında en azından kuş bakışı bir fikir ediniyor. Öyküde ve şiirde bu kolay değil. Dolayısıyla edebi kamunun yerine talip olan gazetelerin kitap ekleri daha ziyade çok satan romanlar üzerinden yürüyor. Roman ikibinli yıllardan itibaren bacasız fabrika işlevi görüyor neredeyse. Çoksatan kötü romanlar birbirinin kopyası olarak ortalığı doldurdu. Öyküye hep el öğrencisi gibi bakılıyor. Ne zaman roman yazacaksın, nihayet roman yazdın gibi.

Ali T.: Şu anlamda doğru olabilir benim için; roman büyük bir projedir, büyük zaman ve enerji harcayabileceğiniz bir projedir. Doğru dürüst bir roman yazacaksanız, seneler gerektirir. Halbuki öyküyü oturup bir haftada kotarabilirsiniz. Üzerinde 5 ay çalıştığımız romanı çöp kutusuna atmamız çok zor ama üzerinde bir hafta çalıştığımız bir metni kaldırıp rahatlıkla yırtabilirsiniz.

Ayfer T.: Bence geri planda kalan öykü değil, geri planda kalan nitelikli edebiyat. Roman genellikle bir tüketim ürünüdür, nitelikli edebiyat tanımını saklı tutarak söylüyorum bunu.

Ali T.: Ama niye roman tüketim ürünü haline gelmiştir de öykü gelmemiştir. Roman çok uzun bir şey 500 sayfa, öykü kısa bir şey 5 sayfa. İnsanların vakitleri yok, hızlı yaşıyorlar; dolayısıyla öyküye daha çok talep olması gerekirdi.

Ayfer T.: Tam tersine. Nitelikli öyküyü okumak birikim gerektiriyor. Ama niteliksiz roman okumak için okur yazar olmak yeterli. Alırsın okursun.

- Ama nitelikli de olsa niteliksiz de, okunan roman.

Ayfer T.: Çünkü romanın pazarlama teknikleri farklı, o bir tüketim nesnesi. Öykü Türkiye’de de, dünyada da hiçbir zaman tüketim nesnesi olmadı. Çünkü kötü öykü kitabı zaten kendini ifade etmiyor. Bir sayfada, iki sayfada bir şey anlatılıyor o kadar. Ama romanın çoğunlukla, ne kadar kötü olursa olsun, bir kişinin diğerine anlatabileceği, yükleyebileceği bir şeyi var. Bu kötü bir filmi seyretmek gibi ya da dizi seyretmek gibi.

Fatma K.: Öykü tek bir fotoğrafa tekabül ediyor. Halbuki roman, her akşam aynı saatte bulabileceğiniz bir diziye benzer.

Ayfer T.: Ama geriye çekilme durumuna baktığımızda öyküye özel bir durum görmüyorum ben. Nitelikli edebiyata ilişkin büyük bir sorun görüyorum.

Ali T.: Fatma Hanım'a katılıyorum; 500 sayfayı okumuş olmak, günde 50 sayfayı okumuş olmak, sayısal anlamda bir tatmindir bu. Bir de, iyi öykü romandan daha zor yazılıyor. Türkiye üzerinde bakıldığında biliyoruz ki, yurtdışında roman branşlaşmış; psikolojik roman, aşk romanı, polisiye roman, bilimkurgu falan. Türkiye'de bu branşlar yeni oluşmaya başladı. Mesela polisiye roman bayağı bir çıkış içinde fantastik roman başladı. Türkiye'deki bu ani fırlamada bunun da bir katkısı var. İnsanların bu branşları keşfetmeleri bunun bir tür motor olmasının etkisi var. Tabii bu branşlar ticari.

Ayfer T.: Çünkü sektör kendine bir tüketim nesnesi seçmek zorunda. Ben buna uzak duruyorum, nitelikli edebiyat yayımlıyorum diyen yayınevi bile şartlar zorladığı zaman eşitler arasında birinciliği romana veriyor, romanın satış garantisi daha yüksek. Okurun zihninde romanın bir önceliği olduğunu biliyoruz. Okur makinesi bu açıdan beni ilgilendiriyor; okur olmak bir süreç, bugünden yarına olan bir süreç de değil. Çeşitli kategorilerde okur var. Nitelikli okur da genellikle roman tercih ediyor, öykünün evrenine girmek kolay değil. Kötü öykü okuma tecrübeleri böyle bir refleks geliştirmiş olabilir.

Fatma K.: Öykünün patladığı dönemde hiçbir şey anlatmayan öykü kitapları kapladı her yeri. O dönemden geriye iyi öykü kitabına ulaşmanın pek kolay olmadığı gibi his kaldı pek çok okuyucuda. Ancak bire bir tavsiyeyle gidilebilecek bir adres öykü kitabı.

Sadık Y.: Bu okur duyularıyla da ilgili, baştan beri modern edebiyatçılarımız daha çok romana ilgi duyular, roman en gözde alandı, hala öyle bence.

Ayfer T.: Edebiyat ailesinin reisi roman.

Sadık Y.: Birçok nedeni var bunun. Neden insanlar eline kalemi ilk aldığı anda roman yazarlar!

Ayfer T.: Roman mı yazarlar, çok emin değilim. Eskiden roman değil, önce şiir sonra öykü yazarlardı. Dergilerde öykünün yayımlanma şansı vardı çünkü, bir romanı bir dergide yayımlatmak söz konusu olmayacağı için, yazar adayları öykü yazarak dergilerde görünmek isterlerdi. Roman yayımlatmak zorlu bir süreçti. Günümüzde öykünün dergiler nezdinde yeri çok küçüldü, her ne kadar öykü dergileri yayımlanıyor olsa da, dergilerin etki alanları azaldığı için genç yazarları bir öykü dergisinde küçük bir öyküyle görünmek tatmin etmez oldu. Öte yandan piyasa büyüdü, kötü romanlar da kolayca yayımlanma şansı buldu. Bilgisayar teknolojisi fiilen yazma işini kolaylaştırdı. Dolayısıyla akılcı bir yaklaşımla baktığımızda, genç yazar için en doğru yol iyi kötü bir roman yazmak olarak görülüyor.

Fatma K.: Güzel öyküler yazılıyor ama biz bunlardan haberdar değiliz. Eskiden bir tek kitap eki çıkarken, beni ilgilendiren kitaplardan daha çok haberdar oluyordum. Kitap ekleri çoğaldıkça haberdar olamamaya başladım. Çünkü her yerde çoksatan kitaplar var.

Ayfer T.: Piyasa koşullarına teslim olmak, piyasanın aygıtlarının işleyişi ile çok ilgisi var bunun.

Fatma K.: Var. Ama marifet iltifata tabi. Bana yazar olduğumun hissettirilmesi de gerekiyor. Bir konuşmada “Ben doktorum” deseniz, kimse size “A, adınız ne, hiç duymadım!” demez, ama yazarım dersiniz bunu söylüyor. Ben seni tanımadığıma göre benim nezdimde sen yazar değilsin demeye çalışıyor. Ama benim ona sen benim okuyucum değilsin deme şansım yok. Yeterince şöhretli olmadığımız için özür dilememiz gerekiyor sanki. Halbuki o tanımadığımı söyleyen kişi için yazmadığınızı biliyorsunuz. Ama o bilmiyor. Tüketim toplumu kitap satın alan ile kitap okuyucusunu ayırt edilmez kılıyor çünkü.

Sadık Y.: Roman ciddi bir şey fakat çok ciddi bir şey değil, ciddiye alınmıyor aslında. Böyle bir algı da var.

Ayfer T.: Önemli bir şey daha; “ben de yapabilirim” duygusunun en fazla hissedildiği şey öykü sanıyorum. Sait Faik’i okuyan ve “Ne var, ben de yazarım” diyen bir çok insan olmuştur. Şimdi de birçok genç yazar adayı, niteliği pek de yüksek olmayan romanları okuyunca ben de yazarım duygusuna kapılıyordur.

Sadık Y.: Romancı çok ciddiye alınması gereken, çok önemli bir figür.

Ali T.: Roman üç aşağı beş yukarı gündelik hayatla ilişkili oluyor. Dolayısıyla okunması kolay oluyor. Modern sanatla toplum arasında giderek açılan bir uçurum var.

Ayfer T.: Modern sanat denilince modern adı altında sunulan ve aslında ihtiyacı karşılamayan nitelikten uzak şeylerin de dahil olduğunu düşünüyorum. Ben nitelikli demeyi tercih ediyorum.

Ali T.: Şöyle diyeyim, bir yerden alıp bir yere götürmeye çalışan sanat.

Ayfer T.: Nitelikli öykü, yapısı gereği sığlaşmaya müsait bir dal değil. Derinlik gerektiren kompakt bir şey çünkü. Herhangi bir romanın 100 sayfada yaptığını öykü 10 sayfada yapmak durumunda. Birincisi drama duygusuna karşılık gelmiyor öykü. Romanın drama ihtiyacını daha fazla tatmin ettiğini düşünüyorum. Kısa filmin uzun metraj film karşısındaki durumu gibi. Oysa öyle kısa filmler var ki yumruk yemiş gibi oluyor insan. Ama adama gel kısa film izlemeye gidelim desen gitmez. İnsanın kesintiliyi alımlaması ile ilgili bir problem var. İkincisi genel sığlaşma problemi, bu sadece Türkiye’de değil, dünyada da böyle. Bence mesele nitelikli edebiyatın ayakta kalmak için mücadele vermesi gerekiyor mu, gerekmiyor mu? sorusunda kilitleniyor bence.

Ali T.: Verecek mi?

Ayfer T.: Verecek elbette. Bu, bazı yazarlar için piyasa koşullarına teslim olmaktan ya da en azından taviz vermekten geçiyor olabilir. Şu bir gerçek; okunmak için yazıyoruz. Ama okuyucumuzu belirlemek elimizde değil. Çünkü kamuya sunduğumuz bir şey yazdıklarımız. Onların içerisinde bizim nüfuz etmek istediklerimizin sayısının azalması, onlara ulaşmamızdaki engeller bence bizim problemimiz.

Fatma K.: Benim daha temel bir sıkıntım var: Haberdar olsa okuyacağını bildiğim okuyucuya ulaşamamak... Yoksa mevcut kaliteli okuyucu bana yeter. Ama haberdar değil, bunu gelen iletilerden çıkartıyorum. Orada birisi var, ulaşsa okuyacak, ona ulaşabilmek için ne yapmam gerekiyor kısmında tereddüde düşünüyorum. Urfa'da imza gününde bir köy öğretmeninini üç saatlik köyden gelip bana köşe yazımı imzalatışını unutamiyorum. Kitaplarımı ilk defa orada gördü.

Ayfer T.: Orada yazarın teslim olması ya da çok tercih etmediği yöntemlerle haşır neşir olması gibi bir sorun çıkıyor karşımıza. Bu da insani bir şey, çünkü okunmak için yazıyoruz. Ben herkes okusun diye yazmıyorum, okuyucu ayırımı mı yapıyorum? Evet. Nitelikli okur olduğunu düşündüğüm birkaç bin kişi varsa onun iki binine ulaşırsa benim için tamamdır. Ama onlara bile ulaşamıyor olmak, asıl sıkıntı burada. Yazarın okunabilmesi için başlangıçta çok tasvip etmediği şartlara uyum sağlaması bu açıdan bakıldığında insani bir şey. Ama öyle bir metaformozla karşılaşıyoruz ki o zaman bu insani yaklaşım bir probleme dönüşebiliyor. Bu garip bir çark, bunun düzelmesi nasıl olur? Edebiyatta nitelikli okurlar ve yazarlar arasında iletişimi sağlayan şeyler dergilerdi eskiden. Benim gençliğimde dergide yazmadan yazar olmak çok zordu. Ben örneğin 1978 yılında yayımlanmış bir Edip Cansever veya Turgut Uyar söyleşisinin lezzetini bugünkü söyleşilerde bulamiyorum. Dergilerin de sıkıntısı bu. Aşınma, tek başına, bir yerde, bir şeyde olan bir şey değil.

Ali T.: Bu dergilerden ya da yazarlardan kaynaklanan bir şey değil, toplumdan kaynaklanan bir şey. Ben öğretmenlik yaptığım için günün gençlerinin nasıl insanlar olduklarını görüyorum. Onlar değişmezse istediğin kadar kafadaki en ideal edebiyat dergisini yayınla fark etmez. O insanlar değişmeyecek maalesef, ben biraz karamsırım bu konuda.

Ayfer T.: O dergileri yapanlar da genç, gençler dergi çıkarıyor, bu karşılıklı etkileşim.

Ali T.: O dergiyi çıkaracak eşraftan insanlar da buldum, ama okuyacak insan yok.

Ayfer T.: Ama iyi dergi okurunu yaratır. Eskiden de böyleydi. Bu büyük bir rakam olmayabilir, olması da şart değil.

Fatma K.: Dergah 3500 satardı. Ben Dergah okuru olarak yerini bulmuş bir insanım. Yaşlandığımız için olmakta olanı göremiyor olabiliriz diye düşünüyorum. 20'li yaşlarımızda bizim için çok önemli olan o derginin karşılığı, bugün 20'li yaşlarında olan gençler için hala devam ediyor olabilir. Fakat biz artık o yaşta olmadığımız için bunu hissetmiyoruz belki.

Ayfer T.: Şöyle bir şey yok mu Fatma? 20'li yaşlarımızdayken bizim ihtiyaçlarımıza karşılık veren bir dergi, o zaman 40-50 yaşında olan insanların da ihtiyaçlarına karşılık veriyordu. Elbette toplum farklıydı. Bir örnek vereyim Hayalet Gemi dergisi. 10 yıl boyunca çıktı, iki sene önce kapandı, 10. yılını tamamladı ve son derece onurlu bir varlık gösterdi. Hayalet Gemi Dergisi bir gençlik projesi olarak başlayıp kendi okurunu yaratmış, sonrasında da kendi yazarlarını yaratmış bir dergidir.

Ali T.: Sonra da kapanmak zorunda mı kalmış?

Ayfer T.: Ama ömrünü tamamlamış. Bir dergi ömrünü tamamladığının farkındaysa kapanmalıdır da zaten. 10 yılın sonunda artık o baştaki heyecanın o izlekte devam etmeyeceğini görünce, belli bir noktada doyuma ulaştığı anda da kapandı Hayalet Gemi. Bu çok dürüst ve saygıdeğer bir tavidir. O dergiler bugün yok, ama yerlerine başka şeyler çıkacaktır, bundan hiç kuşku yok. İnterneti dikkate almak lazım. İnternet mesela dergi ihtiyacını kısmen karşılıyor.

Ali T.: Okur portföyünü etkileyen çok önemli etkenler var; bir tanesi bilgisayar. İnsanların hem okuma alışkanlıklarını değiştirmiş anonim yazılar vs. Bir de zamanımızı çalıyor. Ben bilgisayarımı aşağı yukarı 30 yaşında aldım, interneti ondan birkaç yıl sonra keşfettim, resmen okuma zamanımdan çalıyor bilgisayar, internet. Çünkü daha önce e-mail diye bir şey yoktu. Herkesle her gün şakır şakır mektuplaşmıyorduk. Şimdi her gün mesaj geliyor, açıp bakıyorsunuz, cevap yazıyorsunuz, bayağı bir zaman yani. Yarım saat mesela, o yarım saat okuma aktivitenizden çalıyor. Bir de bu gazeteci-yazar dediğimiz yazarların çok artmış olması gerçek yazımı çok kötü etkiliyor. Ben onları gerçek yazar saymıyorum. Bir insana bir şey okuyor musunuz diye sorduğunuzda, "Evet ben Uğur Mumcu okuyorum" diyebiliyor mesela. Halbuki ben roman, öykü, şiir okuyor musun anlamında soruyorum. Tamam ama Uğur Mumcu gazete yazarı.

Sadık Y.: Şöyle bir şey var; popülist bir edebiyat her zaman yapıldı. Kültürün kitleselleşmesi modern bir olgu, süreç ama ondan önce, daha geleneksel zamanlarda da yoğun nitelikli, ayrıcalıklı, özel imkanlara sahip edebiyatla, halkın genelinin, tebaanın okuduğu edebiyat ayrıydı. Ama edebiyat nelerden oluşuyor; yazar, kitap ve okuyucu. Matbaanın girmesiyle birlikte buna bir de "yayıncı" eklendi. Bu belki son 20-30 yıl içerisinde çok daha belirginleşti. Kapitalizmin daha da gelişmesiyle birlikte, edebiyat aynı zamanda bir piyasaya da dönüştü. Edebiyat alemi, edebiyat ortamı, edebiyat dili dediğimiz şeye bir de edebiyat piyasası eklendi. Bu edebiyat piyasasında tuhaftır; Ahmet Hamdi Tanpınar da yer aldı hayatta olmamasına rağmen, Vuslat O'Bener de var, Fazıl Hüsnü Dağlarca da var, bir sürü isim var. Yazdıkları aslında edebiyat olmayan isimler de var. İlk kez mesela roman yazan ve 2 ayda 1 milyon satan romancılar da var. Böyle bir piyasa düşünün. Bir mekanizma var ve gidiyor. Bu arada okurda suret değiştirmeye başlıyor, okurun duyumları değişiyor. Gelenekte daha sade ve anlaşılabilir bir şey var; ... hikayesini okuyanla Şeyh Galip'i okuyan arasında fark var. Ama bugün çok daha bulanık. Diyelim ilk kitabınızı yazdınız, iyi bir öykücüsünüz, biraz burnu olan iyi bir editör anlar onu, ne yapacaksınız okunsun diye, bir yayınevine göndereceksiniz. Sadece performans mı esas alıyor? Fakat böyle bir şey var. İkincisi yayıncı bakıyor, "Evet, bu 500 bin satar". İyi bir para bu, o

çarkın dönmesi için. Bir başka boyutu, sıkı okur da giderek tembelleşmeye başlıyor. İyi okurun zaten şöyle bir sorunu var; benliğimi sürekli başka benliklerle sakat etmekten başka neye yarıyor diyor, bırakıyor okumayı. Böyle bir boyut da var. Ve görsellik, soyutlama kabiliyetini köreltiyor. Oysa kitap tüketilen bir şey değil, üreten bir şey. Ama şöyle de bir gerçek var; kitap bir tüketim nesnesi, satılan bir şey. Hangi kapak nasıl tasarlanır, hangi gazetelerde nasıl afişe edilirse daha çok satılır diye bir şey var. Çok iyi ve sıkı bir metin 10 sene bin tane satmayabilir.

Ayfer T.: Vusat O'Bener çok iyi bir örnek o konuda mesela. Sizinle mi konuşmuştuk Sadık? Bilge Karasu bugün yazar olsa, yazdıklarını yayımlayacak yayınevi bulmakta çok zorluk çekerdi. Bu durum tespitinden baktığımız zaman, nitelikli edebiyatın yayın dünyasında yer bulmasından başlıyor sorun.

Sadık Y.: Kanallar tıkanı. Gazete, dergi vs. nitelikli edebiyatta kanallarını tıkanı. O iletişim kanallar tıkanı.

Fatma K.: Ben umutsuz değilim. Bir müddet sonra gücü kesilecek kötü kitapların.

Ali T.: Bir getirisi olabilir bunun; çünkü okur kitlesini geliştiriyorlar, çok fazla sayıda kitap basılıyor, ne kadar nitelikli, ne kadar değil, o başka mesele.

Ayfer T.: Ama Türkiye'nin basılan kitap sayısını Batılı ülkelerle karşılaştırdığımız zaman korkunç bir tablo çıkıyor, Türkiye basılan kitap sayısında çok geride. Ben çok kitap basılmasından şikayetçi değilim, yeter ki nitelikli kitap hak ettiği yeri görsün.

Sadık Y.: Nitelikli olan kitleselleşemiyor diyoruz, bu bizi bir karamsarlığa yöneltmemeli aslında. Ben şeye inanırım; şiirin kuramını en iyi şair yapar. Öykünün ne olduğuna ilişkin soruya da sıkı bir öykücü iyi bir cevap verebilir. Yazar iyi bir yazarsa, yazdığı öykünün veya romanın ne kadar 'satacağını' az çok bilir. Ne kadar insana ulaşacağını da bilir. Bizim konuştuğumuz farklı bir şey aslında, modern bir sürecin önümüze getirdiği tabloyu değerlendirmeye çalışıyoruz sağından, solundan. Ama bu işin doğasında da belli bir sorun var. Ben nitelikli edebiyatın, bazen çok büyük oranda olmasa da kitleselleşebileceğini, çünkü toplumsal bazı gerçeklere tekabül etmesi halinde bir patlama meydana getirebileceğini, bir kıvılcım çakarak, bir ateş yakabileceğini düşünüyorum. Bunun örneklerini de yaşadık.

Ayfer T.: Bir edebiyat yapıtı zamanın gerisini, şimdiki zamanı ve gelecek zamanı da içerecek bir yapıyı içinde gizliyor olabilir. Yapıt yayımlandığı sırada zamanın ruhuna denk düşmüyordur, ama gün gelir yapıtın içzamanı ile dönemin ruhu kesişir. Tanpınar ve Oğuz Atay iki iyi kader örneğidir bence. Bence iyi edebiyatı içinde bulunduğumuz dönem değil, belli bir tarihsel süreç gösterecek bize. "Duvarı su kalmaz" diye bir söz var ya, hakikatten kalmaz duvardaki su, dışarıya çıkar. Tahrip ederek çıkar, nasıl çıkarsa çıkar. Bence gene duvardan çıkacak nitelikli edebiyat.

Ayfer Tunç 1964'te Adapazarı'nda doğdu. İstanbul Üniversitesi Siyasal Bilgiler Fakültesi'ni bitirdi. Üniversite yıllarında çeşitli edebiyat ve kültür dergilerine yazılar yazmaya başladı. 1989 yılında *Cumhuriyet* gazetesinin düzenlediği Yunus Nadi Öykü Armağanı'na katıldı, *Saklı* adlı yapıtıyla birincilik ödülü aldı. 1999-2004 arasında Yapı Kredi Yayınları'nda yayın yönetmeni olarak görev yaptı. 2001 yılında yayımlanan ve okurdan büyük bir ilgi gören *Bir Maniniz Yoksa Annemler Size Gelecek-70'li Yıllarda Hayatımız* adlı yapıtı, 2003 yılında yedi Balkan ülkesinin katılımıyla düzenlenen Uluslararası Balkanika Ödülü'nü kazandı ve altı Balkan diline çevrilmesine karar verildi. Tunç'un 2003 yılında Sait Faik Abasıyanık'ın öykülerinden hareketle yazdığı *Havada Bulut* adlı senaryosu filme çekildi ve TRT'de gösterildi. Tunç'un *Saklı*, *Mağara Arkadaşları*, *Aziz Bey Hadisesi* ve *Taş-Kâğıt-Makas*, *Evvelotel* adlı dört öykü kitabı, *Ömür Diyorlar Buna* adlı bir e-kitabı, *Kapak Kızı* adlı bir romanı, *İkiyüzlü Cinsellik* adlı (Oya Ayman'la birlikte yazdığı) bir inceleme kitabı ve *Bir Maniniz Yoksa Annemler Size Gelecek* adlı bir yaşantı kitabı var.

Sadık Yalsızuçanlar 1962'te Malatya'da doğdu. Hacettepe Üniversitesi Türk Dili ve Edebiyatı Bölümü'nü bitirdi. Bir süre türkçe ve edebiyat öğretmenliği yaptı. 1987 yılında TRT Kurumu'nun açtığı prodüktörlük sınavını kazanarak TRT İzmir Televizyonu'na yardımcı prodüktör olarak tayin edildi. Ana yazı uğraşısı öykü olmasına karşın roman, masal, deneme, araştırma ve söyleşi türlerinde ürünler veriyor. Yalsızuçanlar'ın basılmış kırkı aşkın kitabı bulunuyor. Şehirleri Süsleyen Yolcu, Gerçeği İnciten Papağan, Güzeran, Kuş Uykusu, Halvet der Encümen, Varlığın Evi, Bir Yolcunun Halleri, Öyküler kitabı, Sırlı Tuğlalar, Hiç, 40 Gözaltı Öyküsü Ve Diğerleri ve Ayan Beyan adlı öykü kitapları; Yakaza, Gezgin, Kerem İle Ashı adlı romanları, Rüya Sineması, Televizyon ve Kutsal, Korku ve Ümit ve Aşk, Düş, Gerçeklik ve Sinema, Geçen Gün Ömürdedir, Tarafsızlık masalı, Düşkını, Aşka Dair Yalanlar, Dua Günlüğü adlı deneme ve araştırmaları bunlardan bazıları. Bu kitaplar arasından, televizyonun doğasına ilişkin yazılarını topladığı Televizyon Ve Kutsal, iletişim alanında çalışan eleştirmen ve kuramcılarının ilgisini çekti, yurtiçinde ve dışında kimi master ve doktora tezlerine konu edildi. Ayrıca yazarın kimi belgeselleri yurtiçinde ve dışında çeşitli ödüller aldı, festivallere katıldı. Halen TRT Ankara Televizyonu Eğitim Kültür Programları Müdürlüğü'nde prodüktör olarak görev yapıyor.

Ali Teoman 1962 yılında İstanbul'da doğdu. Orta öğrenimini İstanbul Alman Lisesi'nde, yüksek öğrenimini ise İTÜ Mimarlık Fakültesi, MSÜ Mimarlık Fakültesi ve Sorbonne Üniversitesi Plastik Sanatlar Fakültesi'nde tamamladı. 1989-1993 yılları arasında iş ve öğrenim nedenleriyle Londra ve Paris'te bulundu. Bu dönemde, diğer uğraşlarının yanısıra sokak müzisyenliği de yaptı. 1993 yılında İstanbul'a döndükten sonra, yazı çalışmalarına daha çok zaman ayırabilmek amacıyla mimarlığı bıraktı ve çeşitli üniversitelerde İngilizce okutmanı olarak çalıştı. "İnsansız Konağın İkonu" adlı öyküsü, 1992 Milliyet Öykü Ödülü ikinciliğine değer bulundu. İnsansız Konağın İkonu (1993, Milliyet Yayınları) ve Pervaneler (1998, YKY) adlı iki öykü kitabı yayımladı. Kitaplarına girmeyen kimi metinlerini 2000 yılından beri "" ve "" adresli internet sitelerinde gün ışığına çıkarmaktadır.